

Ny luftvårdspolitik inom EU

Miljödepartementet

2014-01-27

Dokumentbeteckning

KOM (2013) 918

Meddelande från kommissionen till Europaparlamentet, rådet, Europeiska ekonomiska och sociala kommittén samt regionkommittén Ett program för ren luft i Europa (Text av betydelse för EES)

KOM (2013) 920

Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om minskning av nationella utsläpp av vissa luftföroreningar och om ändring av direktiv 2003/35/EG

KOM (2013) 919

Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om begränsning av utsläpp till luften av vissa föroreningar från medelstora förbränningsanläggningar

KOM (2013) 917

Förslag till rådets beslut om godtagande av ändringen av 1999 års protokoll till 1979 års konvention om långväga gränsöverskridande luftföroreningar angående minskning av försurning, övergödning och marknära ozon

SWD (2013) 531

Kommissionens konsekvensbedömning

SWD (2013) 532

Sammanfattning av konsekvensbedömningen

Sammanfattning

Luftkvaliteten i Europa har förbättrats betydligt under de senaste årtiondena, men luftföroreningar är fortfarande den främsta miljöorsaken till undvikbara sjukdomar och förtida dödsfall i EU och har fortfarande betydande negativa effekter på stora delar av Europas naturmiljö. Stora delar av ekosystemen är fortfarande utsatta för försurning och övergödning och antalet förtida dödsfall på grund av luftföroreningar inom EU uppskattades år 2010 till över 400 000.

- Ett strategiskt program för luftpolicy för 2030,
- ett reviderat takdirektiv med nya bindande nationella utsläppstak för 2020 och 2030,
- ett nytt direktiv för att minska luftföroreningarna från medelstora förbränningsanläggningar samt
- ett förslag till ratificering av ändringarna i Göteborgsprotokollet (under luftvårdskonventionen).

Kommissionens förslag innehåller också en konsekvensanalys. Förslaget beräknas enligt konsekvensanalysen leda till en minskning av förtida dödsfall pga. utsläpp av fina partiklar, PM_{2,5}, och marknära ozon med 50 respektive 33 procent. Den övergödda marken minskar med 34 procent och de försurade markerna med 85 procent i EU. Utsläppen av metan och sot kommer också att minska betydligt med den nu föreslagna EU-lagstiftningen. Kommissionens konsekvensanalys pekar på att nyttan av att genomföra förslagen är större än kostnaderna för såväl EU totalt, som för Sverige. Den årliga totala kostnaden för åtgärderna beräknas för EU-28 uppgå till 0,03 procent av EU:s BNP medan åtgärds kostnaderna för svensk del uppgår till 0,003 procent.

Regeringen välkomnar kommissionens reviderade strategi och förslag till ny luftvårdslagstiftning. Det reviderade takdirektivet innebär att de ändringar som genomfördes vid revideringen av Göteborgsprotokollet förs in i EU:s lagstiftning. Som nettoimportör av luftföroreningar är ytterligare minskningar av utsläpp från omgivande länder av största vikt för Sverige för att klara flera av de nationella miljökvalitetsmålen. Förslaget kan därmed ses som ett viktigt led i arbetet med att nå de nationella miljökvalitetsmålen, framför allt *Frisk luft*, *Bara naturlig försurning*, *Ingen övergödning* och *Begränsad klimatpåverkan*.

1 Förslaget

1.1 Ärendets bakgrund

Trots att luftföroreningssituationen i Europa har förbättrats väsentligt under de senaste årtiondena kvarstår betydande negativa effekter på hälsa och ekosystem. År 2010 uppskattades antalet förtida dödsfall inom EU på grund av luftföroreningar till över 400 000. Dessutom är stora delar av ekosystemen utsatta för försurning och övergödning. De totala kostnaderna för hälsoeffekterna beräknas till mellan 330-940 miljarder euro per år.

En omfattande lagstiftning har genom åren utvecklats på luftområdet både inom EU och internationellt. Tydliga förbättringar har uppnåtts vad gäller luftkvaliteten, försurningen och övergödningen men ytterligare åtgärder är nödvändiga för att uppnå EU:s interna långsiktiga mål för luftkvaliteten som slagits fast i sjätte och sjunde miljöhandlingsprogrammen.

En presentation av ett förslag till ett nytt direktiv om begränsning av vissa luftföroreningar (takdirektivet) och ändring av direktiv 2003/35/EG var planlagd redan år 2005 tillsammans med den så kallade tematiska strategin för luftföroreningar och ett direktiv med gränsvärden för luftkvalitet som då presenterades. Luftkvalitetsdirektivet (2008/50/EU) antogs 2008. Förslaget om nytt takdirektiv sköts dock på framtiden.

Kommissionen påbörjade en översyn av EU:s luftvårdsarbete 2011. Under arbetet med översynen har kommissionen utfört ett stort antal utredningar. En av slutsatserna från översynen har varit att den viktigaste luckan i EU:s åtgärdsarbete för att minska luftföroreningarna gäller utsläppen från jordbruket och förbränningsanläggningar med en tillförd effekt mellan 1 och 50 MW vilka inte förbränner avfall (medelstora förbränningsanläggningar). Kommissionen bedömer vidare att detta område är viktigt för att öka synergieffekterna mellan luftförorenings- och klimatförändringspolitiken.

Mot denna bakgrund har kommissionen lagt ett förslag till direktiv om begränsning av utsläpp till luften av kväveoxider, svaveldioxid och partiklar från medelstora förbränningsanläggningar.

Kommissionen lade fram sitt förslag till en reviderad luftvårdspolitik den 18 december 2013.

1.2 Förslagets innehåll

Kommissionens förslag till ny luftvårdspolitik består av fyra delar. Det inbegriper ett nytt strategiskt handlingsprogram för luftpolicy för 2030, ett reviderat "takdirektiv" med nya bindande nationella utsläppstak för 2020 och 2030, ett nytt direktiv för att minska luftföroreningarna från medelstora förbränningsanläggningar, och ett ratifikationsförslag för det så kallade Göteborgsprotokollet.

Det övergripande syftet med förslagen är att på ett kostnadseffektivt sätt bidra till att klara de nuvarande gränsvärdena för luftkvalitet inom hela EU samt att nå EU:s långsiktiga mål om en luftkvalitet som inte överskrider WHO:s gränsvärden för hälsa och att kritisk belastning för ekosystem inte överskrids. Utöver detta kommer förslaget även bidra till klimatmålen nås främst genom att utsläppen av kortlivade klimatpåverkande luftföroreningar sänks.

a) Meddelande om ett program för ren luft i Europa

Syftet med programmet för renare luft är att minska utsläppen av luftföroreningar samt att minska transporten av luftföroreningar mellan länderna. När utsläppen minskar i Europa får Sverige som nettoimportör av luftföroreningar förbättrad luft vilket märks genom bl.a. lägre bakgrundshalter av fina partiklar (PM_{2,5}) och marknära ozon samt minskat nedfall av försurande och övergödande ämnen.

Programmet bygger vidare på den tematiska strategin för luftföroreningar från 2005 (se faktagrupp 2005/06:FPM50) och förväntas leda till ytterligare framsteg i riktning mot de långsiktiga målen i sjätte och sjunde miljöhandlingsprogrammen.

I flertalet medlemsländer överskrider regelbundet gränsvärdena för luftkvalitet. Kommissionens mål med programmet är att alla EU:s medlemsländer ska klara de nuvarande gränsvärdena för luftkvalitet senast 2020. Dessutom sätter det upp nya mål som ska nås till 2030 samt stakar ut vägen mot de långsiktiga målen. Programmet kommer även att bidra till att klimatmålen nås då utsläppen av kortlivade klimatpåverkande luftföroreningar som metan och fina partiklar minskar. De föreslagna målen till 2030 motsvarar en halverad förtida dödlighet och en kvarvarande överskridande av kritisk belastning för övergödning på 35 procent av Europas yta jämfört med 2005. I programmet pekas viktiga områden ut där åtgärder behöver sättas in för framtida utsläppsminskningar och behov av forskning och utveckling understryks. Utöver detta lyfter kommissionen även fram vikten av att utnyttja den fulla potentialen i annan relaterad EU-lagstiftning som Ekodesigndirektivet (2009/125/EG), Industriutsläpps-direktivet (2010/75/EU) och direktivet för arbetsmaskiner (97/68/EG).

Programmet åtföljs av de tre förslagen som presenteras nedan.

b) Rådsbeslut om konventionen om långväga gränsöverskridande luftföroreningar angående minskning av försurning, övergödning och marknära ozon

UN ECE:s (FN:s ekonomiska kommission för Europa) konventionen om långväga transporterade luftföroreningar (luftvårdskonventionen) har till syfte att minska utsläppen av gränsöverskridande luftföroreningar som orsakar skador på människors hälsa och miljön (SÖ 1981:1). Konventionen undertecknades den 14 november 1979 och godkändes genom rådets beslut den 11 juni 1981. Konventionen, som i dag har 52 parter, har successivt utökats med åtta protokoll varav det s.k. Göteborgsprotokollet om att minska försurning, övergödning och marknära ozon är det senaste. I det anges hur stora utsläppen av svaveldioxid, kväveoxider, ammoniak och flyktiga organiska kolväten får vara i de olika länderna från år 2010 och framåt.

Protokollet utvärderades mellan åren 2005 och 2007. Utvärderingen visade att ytterligare utsläppsminskningar är nödvändiga för att klara framtida skydd av miljö och hälsa. År 2007 inleddes omförhandlingar av protokollet och en

uppdaterad version antogs av parterna i maj 2012. I det reviderade protokollet anges nya utsläppstak som ska klaras senast år 2020 och framåt för de ämnen som ingick i det ursprungliga protokollet samt även för fina partiklar (PM_{2,5}) där man ska ta särskild hänsyn till utsläpp av sot. Utsläppstaken ligger för Sverige och övriga EU länder i linje med den officiella prognosen dvs. förväntad nedgång av utsläppen givet redan fattade beslut.

Kommissionen föreslår att ändringen av protokollet ska godtas på EU:s vägnar genom ett rådsbeslut och dess målsättningar ska nås genom flera olika instrument, bl.a. det föreslagna direktivet om minskning av nationella utsläpp av vissa luftföroreningar och förslaget om begränsning av utsläpp från medelstora förbränningsanläggningar (se nedan).

c) Direktiv om minskning av nationella utsläpp av vissa luftföroreningar

Förslaget ska upphäva och ersätta direktiv 2001/81/EG i vilket det anges nationella tak för hur mycket medlemsländerna får släppa ut av ämnena svaveldioxid, kväveoxider, flyktiga organiska ämnen och ammoniak från år 2010 och framåt. Det ska också säkra efterlevnaden av utsläppstaken för år 2010, införliva de nya utsläppsbegränsningarna till år 2020 från Göteborgsprotokollet som innehåller nya krav för utsläpp av fina partiklar (PM_{2,5}), sätta ytterligare krav på minskning av dessa ämnen samt införa nya krav för metan. De nya kraven avser år 2030 och framåt. Varje land ges möjlighet att själva i stor utsträckning välja vilka åtgärder man vill vidta och i vilken sektor så länge man klarar sina åtaganden.

Till viss del får länderna rätt att räkna in vidtagna åtgärder mot utsläpp av kväveoxider, svaveldioxid och PM_{2,5} från internationell sjöfart. Detta är en nyhet jämfört med nuvarande direktiv där den internationella sjöfarten inte omfattas. Det finns även möjlighet till viss flexibilitet i de fall där metoden för beräkning av utsläppen ändrats väsentligen från den metod som användes när åtagandena gjordes.

Förslaget innebär också krav på att länderna beräknar och rapporterar sina årliga utsläpp av de luftföroreningar som täcks av direktivet, samt att länderna om det är möjligt övervakar och dokumenterar negativa effekter av utsläppen av luftföroreningar. Medlemsstaterna ska vidare utarbeta, anta och uppdatera nationella luftvårdsprogram för att begränsa sina årliga utsläpp samt genomföra offentliga samråd rörande luftvårdsprogrammen innan de antas. Direktivet 2003/35/EG om allmänhetens deltagande av vissa planer och program föreslås därför ändras så att de även omfattar nationella luftvårdsprogram.

d) Direktiv om begränsning av utsläpp till luften av vissa luftföroreningar från medelstora förbränningsanläggningar

Förslaget innebär att det införs gränsvärden för utsläppen från förbränningsanläggningar med en installerad effekt mellan 1 och 50 MW för alla slags bränslen. Kraven föreslås differentieras för olika storlek på anläggningar, för anläggningar under 5 MW effekt föreslås lindrigare krav. Generellt föreslås gränsvärdena för befintliga anläggningar bli mindre stränga än för nya anläggningar. I zoner där gränsvärdena för luftkvalitet enligt luftkvalitetsdirektivet överskrids föreslås gränsvärdena för stoft och kväveoxider bli striktare än annars såvida inte andra tillräckliga åtgärder har inkluderats i åtgärdsprogrammet för att uppfylla miljökvalitetsnormen.

För nya anläggningar, det vill säga sådana som tas i drift två och ett halvt år efter det att direktivet har trätt i kraft, kommer gränsvärdena medföra att reningsutrustning måste finnas för både partiklar och kväveoxider för i stort sett alla bränslen. För gaspannor är det inte motiverat att införa gränsvärden för partiklar. För befintliga anläggningar införs enbart krav på utsläppen av partiklar eftersom kommissionen bedömer att det inte är kostnadseffektivt att eftermontera utrustning för att minska utsläppen av kväveoxider.

Uppföljningen föreslås ske på ett förenklat sätt utan en tillståndsplikt men med en enkel registrering av berörda anläggningar, samt att utsläppen övervakas endast genom stickprovsmätning en gång per år eller en gång vart tredje år. Verksamhetsutövarna föreslås inte behöva sända in årliga rapporter utan endast hålla vissa uppgifter tillgängliga för tillsynsmyndigheten, samt vara skyldig att ge tillsynsmyndigheten tillträde. Dessutom föreslås kraven träda i kraft först 2025 för anläggningar om minst 5 MW installerad effekt och 2030 för anläggningar med en installerad effekt mindre än 5 MW.

Förslaget innebär också att medlemsstaten ska ha ett system för tillsynsbesök och en reglering om minimering av störningar vid start och stopp samt vid annan onormal drift.

1.3 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Meddelandet har i sig ingen rättslig verkan.

Förslag till rådets beslut om godtagande av ändringarna av Göteborgsprotokollet på EU:s vägnar har preliminärt bedömts inte föranleda någon ny svensk lagstiftning.

Förslaget till nytt direktiv om minskning av nationella utsläpp av vissa luftföroreningar och ändring av direktiv 2003/35/EG kommer att medföra behov av en analys av dess påverkan på den svenska gällande rätten. I dag regleras frågan genom Europaparlamentets och rådets direktiv 2001/81/EG av den 23 oktober 2001 om nationella utsläppstak för vissa luftföroreningar (det s.k. takdirektivet).

Medlemsstaterna har stor frihet att själva avgöra vilka åtgärder som behövs för att nå åtagandena. Regler om nationella program, utsläppsinventeringar, utsläppsprognoser och rapportering har genomförts genom förordningen (2003:65) om nationella utsläppstak för luftföroreningar. Takdirektivet

föreslås nu ändras. Förslaget kan komma att medföra behov av nya bestämmelser för att klara kraven på utsläppsminskningar och offentliga samråd om luftvårdsprogrammen.

Förslaget till direktiv om utsläppen från medelstora förbränningsanläggningar medför att den gällande svenska rätten behöver kompletteras. Det finns för närvarande inga svenska bestämmelser som fullt ut motsvaras av det föreslagna direktivet och det saknas generella bindande regler för utsläppen från förbränningsanläggningar mellan 1 och 50 MW. Tillstånd eller anmälan enligt miljöbalken krävs för alla anläggningar utom för mindre olje- eller gaseldade anläggningar. Förslaget kan mot denna bakgrund komma att innebära att det behöver införas ny lagstiftning, för åtminstone vissa av anläggningarna, avseende gränsvärden för utsläpp till luft, registrering, övervakning och tillgänglighållande av vissa uppgifter samt reglering av störningar vid onormal drift.

1.4 Budgetära konsekvenser/Konsekvensanalys

Kommissionens förslag grundas på en omfattande konsekvensanalys (SWD (2013)532 Final). Kommissionens långsiktiga mål för luftvårdspaketet är att ta fram ett förslag som är bra för hälsan och miljön utan signifikanta negativa effekter. Förslaget beräknas ge en halvering av antalet förtida dödsfall pga. utsläpp av fina partiklar PM_{2,5} och 33 procent minskning av för tidiga dödsfall orsakade av marknära ozon. Den övergödda marken minskar med 34 procent och de försurade markerna med 85 procent i EU, enligt kommissionens konsekvensanalys. Utsläppen av kortlivade klimatpåverkande ämnen minskar också, vilket ökar möjligheten att nå miljökvalitetetsmålet *Begränsad klimatpåverkan*.

Kostnaderna för redan beslutade utsläppsminskningar fram till 2020 beräknas uppgå till cirka 87,2 miljarder euro för hela EU. De ökade kostnaderna för de förslag som kommissionen presenterat i luftvårdspaketet uppgår till 3,3 miljarder euro per år 2030.

Nytan av åtgärderna beräknas bli betydligt större än kostnaderna. Kommissionens beräkningar pekar tydligt på en samhällsekonomisk vinst av ett genomförande av förslaget i luftvårdspaketet. De direkta kostnaderna för samhället från luftföroreningar, inklusive skador på grödor och byggnader, uppgår till cirka 23 miljarder euro per år. Fördelarna som luftvårdspaketet innebär för människors hälsa beräknas uppgå till mellan 40 och 140 miljarder euro per år och beräknas ge 3 miljarder euro i vinst tack vare högre produktivitet, lägre sjukvårdskostnader, bättre skörd och färre skador på byggnader. Det är mer än tolv gånger den beräknade kostnaden för att minska föroreningar, dvs. 3,3 miljarder euro per år 2030.

Till detta kommer de positiva effekterna på ekosystemen i form av minskad försurning, övergödning, negativ klimatpåverkan och minskade skador på grödor, kulturarv och byggnader. Kommissionens

- rädda 123 000 km² av ekosystemet från övergödning genom nedfall av kväveföreningar, dvs. ett område större än halva Rumänien,
- rädda 56 000 km² skyddade Natura 2000-områden från kväveförorening, dvs. ett område större än hela Kroatien,
- rädda 19 000 km² skog från försurning.

För svensk del beräknas kostnaden för åtgärderna i paketet enligt kommissionens konsekvensanalys uppgå till 0,003 procent av BNP, vilket är den lägsta andelen för något medlemsland. Den aggregerade BNP-effekten i EU uppskattas i konsekvensanalysen bli väldigt liten -0,025 procent men då nettoeffekten för produktivitet inkluderas blir det en nettonytta på 0,007 procent av BNP.

Kommissionens analys och en preliminär svensk bedömning visar att nyttan vida överstiger kostnaden även i Sverige.

2 Ståndpunkter

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar kommissionens reviderade strategi och förslag till ny luftvårdslagstiftning. Regeringen avser verka för en ambitiös linje i förhandlingarna med ambitiösa taknivåer för utsläppen i syfte att gynna medborgarnas hälsa och miljön och att åstadkomma samhällsekonomisk nytta. Som nettoimportör av luftföroreningar är ytterligare minskningar av utsläpp från omgivande länder av största vikt för Sverige. Inte minst för att ha möjlighet att klara flera av våra nationella miljökvalitetsmål. Förslaget kan därmed ses som en viktig del i arbetet med att nå flera av de nationella miljökvalitetsmålen, framför allt *Frisk luft*, *Bara naturlig försurning*, *Ingen övergödning* och *Begränsad klimatpåverkan*.

Det är dessutom viktigt för de fortsatta internationella förhandlingarna under FN:s luftvårdskonvention, som också omfattar parter utanför EU, att EU har en ambitiös lagstiftning inom området.

När det gäller förslaget till rådets beslut om godtagande av ändringar av Göteborgsprotokollet anser regeringen att en skyndsam ratificering av ändringarna är av stor vikt för att stimulera och möjliggöra att fler parter ansluter sig till protokollet.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

2013/14:FPM49

Medlemsländernas ståndpunkter om förslaget är ännu inte kända.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Institutionernas ståndpunkter om förslaget är ännu inte kända.

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

Förslaget kommer att remissbehandlas.

3 Förslagets förutsättningar

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Förslagen till ett reviderat takdirektiv och ett nytt direktiv för medelstora förbränningsanläggningar: Kommissionen anger att direktivens huvudsakliga mål är att skydda miljön i enlighet med artikel 191 i EUF-fördraget och förslaget bygger därför på artikel 192.1 i EUF-fördraget.

Beslutsförfarandet innebär medbestämmande med Europaparlamentet och kvalificerad majoritet i ministerrådet.

Förslaget till godtagande av ändringarna i Göteborgsprotokollet: Kommissionen anger som rättslig grund för beslutet artikel 192 jämförd med artikel 218.6 a i EUF-fördraget. Beslut fattas av rådet med kvalificerad majoritet efter Europaparlamentets godkännande.

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

Kommissionen anger att medlemsstaterna inte själva kan uppnå målen för direktivförslagen och att dessa kan bäst uppnås genom unionsinsatser.

Kommissionens uppfattning är att om de kvarstående betydande problemen med luftkvaliteten i unionen ska lösas måste varje medlemsstat minska sina utsläpp av luftföroreningar. En kostnadseffektiv kombination av minskningar inom Europa kan endast samordnas på unionsnivå. Förslaget tar inte bara hänsyn till nationella utsläpp utan också deras gränsöverskridande effekter. Syftet med det reviderade direktivet är dessutom att harmonisera kraven för nationella program och för övervakning och rapportering av utsläpp av luftföroreningar för att korrigera brister i det nuvarande takdirektivet och för att uppfylla internationella åtaganden inom ramen för luftvårdskonventionen och dess protokoll.

Medan det inom EU finns gemensamma utsläppskrav för i stort sett alla andra källor saknas sådana gemensamma krav för medelstora och små förbränningsanläggningar. Då luftföroreningar är gränsöverskridande är åtgärder på EU-nivå nödvändiga och ger ett mervärde jämfört med enskilda nationella åtgärder. Därtill skulle nationella krav även kunna skapa

Kommissionen menar också att de båda lagstiftningsförslagen är förenliga med proportionalitetsprincipen. I direktiven fastställs mål och skyldigheter samtidigt som medlemsstaterna ges tillräcklig flexibilitet när det gäller att välja åtgärder för att nå målen och närmare föreskrifter för genomförandet.

Regeringen delar kommissionens uppfattning och anser att lagstiftningsförslagen är nödvändiga för att nå de angivna målen och är förenliga med subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen.

4 Övrigt

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

Förslaget till ny luftvårdspolitik lades fram av kommissionen den 18 december 2013. De olika delarna av förslaget kommer att behandlas under de grekiska och italienska ordförandeskapen 2014. En första presentation skedde i rådsarbetsgruppen för miljö den 14 januari i år. Det grekiska ordförandeskapet avser att presentera frågan vid rådets (miljö) möte i mars. En politisk diskussion planeras vid miljørådet i juni. Det är troligt att förhandlingarna kommer att fortsätta under 2015, även vid en eventuell överenskommelse i första läsningen. I Europaparlamentet ansvarar utskottet för miljö, folkhälsa och livsmedelssäkerhet (ENVI) för frågan. Rapportörer kommer att utses i slutet av januari.

4.2 Facktermer

PM_{2,5} = partiklar som passerar genom ett storleksselektivt intag enligt definitionen i referensmetoden för provtagning och mätning av PM_{2,5}, EN 14907, som med 50 % effektivitet skiljer av partiklar med en aerodynamisk diameter av 2,5 µm, (enligt luftkvalitetsdirektivet 2008/50/EG artikel 2).

Luftvårdskonventionen = En regional konvention för Europa, USA, Kanada samt länderna i Kaukasus och Centralasien som gäller minskningar av utsläppen av långväga transporterade luftföroreningar. Konventionen har arbetats fram inom FN:s ekonomiska kommission för Europa (UNECE). Också EU som organisation har anslutit sig till konventionen, som undertecknades 1979 och trädde i kraft 1983. Till konventionen hör åtta protokoll som specificerar mål och åtgärder för att minska utsläppen av olika typer av luftföroreningar. Sverige har ratificerat konventionen och samtliga protokoll.

Göteborgsprotokollet = Protokollet om försurning, övergödning och marknära ozon. Ett av de åtta protokollen under luftvårdskonventionen. Göteborgsprotokollet undertecknades 1999 och trädde i kraft 2005. Det är det mest omfattande protokollet med nationella utsläppstak som ska uppnås till 2010 för svaveldioxid, kväveoxider, flyktiga organiska ämnen och ammoniak. Protokollet reviderades i maj 2012

Takdirektivet = EU:s utsläppstaksdirektiv om nationella utsläppstak för vissa luftföroreningar, 2001/81/EG. Det är ett mycket viktigt internationellt styrmedel för Sverige. Takdirektivet är utformat så att det fastställer tak för utsläpp av svaveldioxid, kväveoxid, flyktiska organiska ämnen (VOC) och ammoniak. Det nuvarande takdirektivet anger nationella "tak" för utsläppen av svaveldioxid, kväveoxider, VOC och ammoniak som inte får överskridas från och med 2010.

Medelstora förbränningsanläggningar = Förbränningsanläggningar med en installerad tillförd effekt på mellan 1 och 50 MW.